

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

.....

AASTAARUANNE 2018

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

Euroopa Andmekaitseinspektori lisateave on meie veebilehel <http://www.edps.europa.eu>.

Samuti saab veebilehelt [tellida](#) meie uudiskirja.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2019

© Fotod: iStockphoto/EDPS ja Euroopa Liit

© Euroopa Liit, 2019

Paljundamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

Print	ISBN 978-92-9242-409-1	ISSN	doi:10.2804/666266	QT-AB-19-001-ET-C
PDF	ISBN 978-92-9242-312-4	ISSN 1831-0478	doi:10.2804/919824	QT-AB-19-001-ET-N

AASTAARUANNE 2018

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

.....

Sissejuhatas

2018. aasta näitas isikuandmete kaitse võimalusi ja piiranguid.

Isikuandmete kaitse üldmäärus jõustus täielikult 25. mail 2018, kaks aastat pärast vastuvõtmist.

Inimesed märkasid seda, sest said arvukalt väga sarnaseid e-kirju, milles neid teavitati ajakohastatud privaatsuspoliitikast ja enamasti küsiti sellega nõustumist, et jätkata teenuse kasutamist. Seni näib, et ettevõtted käsitlevad isikuandmete kaitse üldmäärust pigem õigusliku segadusena, mis aitab neil säilitada senist tegutsemisviisi, kuid ei kohanda tegevust nii, et see kaitseks kasutajate huvisid paremini.

Eeldame, et see olukord järgmise aastaga siiski muutub.

Suurim oht isikuvabadusele ja inimväärikusele tuleneb teatud ettevõtete kui vastutavate töötajate liigsest teabepõhisest võimust ning üha rohkematest jälgimis-, profiilimis- ja otseturundusvahenditest, mis saavad seda teavet koguda ja kasutada.

Kõigest kolm kuud enne isikuandmete kaitse üldmääruse täielikku jõustumist jõudis isikuandmete kuritarvitamine uudistesse ja ametlike uurimiste teemaks peale Euroopa Parlamendi ka paljudes pealinnades, Washingtonist ja Londonist kuni Delhini. Avaliku sektori poliitikakujundajad on nüüd vägagi teadlikud ohust, mida praegune olukord avaldab tarbijate vabadusele e-kaubanduse keskkonnas ja ka demokraatialle.

Kogu süsteem on vastuvõtlik peale rikkumiste ka manipuleerimisele isikute poolt, kelle poliitiline eesmärk on tekitada usaldamatust ja lõhestada ühiskonda. 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel näeme, kas Euroopa Liidu õiguskord on tugev ja suudab kaitsta valimiste puutumatust.

Kõigi eeskirjade, sealhulgas andmekaitse-eeskirjade ühtne jõustamine on äärmiselt tähtis, et takistada ja karistada ebaseaduslikku sekkumist valimistesse. Peame seepärast väga kahetsusväärseks, et ajakohaste netipivaatsuse eeskirjade vastuvõtmine on viibinud. Ilma ajakohaste eeskirjadeta, mis tagavad kõige isiklikuma ja tundlikuma teabe ning erasuhtluse kaitse, on ettevõtted ja eraisikud jätkuvalt kaitsetud ja haavatavad, arvestades Euroopa Liidu õiguse keerukust ja õiguslikku ebakindlust, mis ei võimalda hallata oma digitaalset mina.

Sellele vaatamata jõudis Euroopa andmekaitsereform enne aasta lõppu suure saavutuseni. 11. detsembril 2018 jõustus isikuandmete kaitse üldmäärus Euroopa Liidu institutsioonide suhtes. See tagab, et kõik 66 meie järelevalve all olevat Euroopa Liidu institutsiooni ja asutust ning Euroopa Andmekaitseinspektor ise alluvad nüüd sama rangetele nõuetele nagu isikuandmete kaitse üldmääruse alusel vastutavad töötajad.

Pärast kaks aastat kestnud intensiivset ettevalmistust, mil tegime tihedat koostööd peale institutsioonide andmekaitse spetsialistide ka kõrgemate juhtkondade ja teiste ELi töötajatega, saavad ELi institutsioonid nüüd olla andmekaitse-eeskirjade rakendamisel eeskujuks.

Oktoobris toimunud isikuandmete kaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelisel konverentsil oli meil au tutvustada, kuidas Euroopa Liit kaitseb eetikanorme ja inimväärikust. Maailma andmekaitseasutused juhtisid arutelu tehisintellekti mõjust inimesele. Konverentsi avalikul istungil osalesid väga paljusid ja mitmekesiseid arvamusi esindavad inimesed kõikjalt maailmast, et arutada, kuidas tehnika sekkub inimeste ellu, ning kutsuda üles sõlmima uut kokkulepet õige ja vale käitumise kohta digiruumis. Toetame selle arutelu jätkumist 2019. aastal ja edaspidi.

Ülemaailmsel tasandil on isikuandmete kaitse jätkuvalt geostrateegilise tähtsusega. Seda tõendavad andmekaitse raamistik Privacy Shield arutelu ja peagi (vastastikkuse põhimõtte alusel) vastu võetav otsus Jaapani andmekaitsemeetmete *piisavuse* kohta. See nähtub ka isikuandmete kaitse tähtsusest õiguskaitseasutustes. Meie roll ühena asutustest, kes vahetult reguleerivad Euroopa Politsei ameti (Europol) tegevust, on nüüd välja kujunenud ning 2019. aasta lõpus hakkame sarnast rolli täitma ka Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) suhtes.

25. mail 2018 tegevust alustanud uuel Euroopa Andmekaitseinspektor on keerukas ülesanne tõestada, et 29 sõltumatut asutust saavad tegutseda ühtselt, austades üksteise toimimisviise ja meetodeid, kuid samal ajal järgides selgelt ja kindlalt Euroopa usaldusväärset jõustamiskultuuri. Meil on hea meel, et Euroopa Andmekaitseinspektori pakutavad sekretariaaditeenused toimisid täielikult juba isikuandmete kaitse üldmääruse kehtivuse alguspäeval, ning jätkame toe pakkumist kõikjal, kus võimalik.

Alanud on Wojciechi ja minu ametiaja viimane aasta. 2015. aasta märtsis avaldasime strateegia, milles kirjeldasime oma visiooni, eesmärgi ja tegevussuundi järgmistel aastatel. Lähikuudel avaldame ülevaate strateegia täitmisest, millega tagame, et vastutame 2015. aastal seatud eesmärkide saavutamise eest.

Giovanni Buttarelli
Euroopa Andmekaitseinspektor

Wojciech Wiewiórowski
Andmekaitseinspektori asetäitja

2018. aasta ülevaade

@EU_EDPS

#EDPS strategy envisions #EU as a whole not any single institution, becoming a beacon and leader in debates that are inspiring at global level

2015.–2019. aasta strateegias kirjeldasime visiooni Euroopa Liidust, kes näitab eeskujut digiajastu andmekaitse ja eraelu puutumatuse ülemaailmses dialoogis. Kehtestasime endale keeruka ja ambitsioonika tegevuskava, mida oleme püüdnud teostada praeguste volituste piires.

2018. aastal, mida võib pidada pöördeliseks nii isikuandmete kaitse kui ka Euroopa Andmekaitseinspektori ajaloos, lähenesime neile eesmärkidele jõudsalt.

Uue ajastu uued õigusaktid

Üks strateegia kolmest eesmärgist oli alustada uut ajastut Euroopa Liidu andmekaitstes. Tehnika areneb kiiresti ja sellega kohanemiseks muutub kiiresti ka meie eluviis nii üksikisikute kui ka ühiskonnana. On loogiline, et ajakohastada oli vaja ka Euroopa Liidu andmekaitseeeskirju, et mitte aeglustada uuendusi ja tagada isikute põhiõiguste kaitse digiajastul.

25. mail 2018 jõustusid uued andmekaitse õigusaktid täielikult kõigi Euroopa Liidu liikmesriikides tegutsevate äriühingute ja organisatsioonide suhtes. [Isikuandmete kaitse üldmäärus](#) oli esimene samm kõigi inimeste isikuandmete ja eraelu puutumatuse igakülgse ja tõhusa kaitse tagamisel Euroopa Liidus.

Uue õigusaktiga rajati Euroopa Andmekaitseinspektoori (EDPB). Selle uue asutuse moodustavad Euroopa Liidu 28 liikmesriigi [andmekaitseasutused](#) ja Euroopa Andmekaitseinspektor ning tema ülesanne on tagada

isikuandmete kaitse üldmääruse järjepidev rakendamine kogu liidus. Oleme kohustatud osutama sellele uuele Euroopa Liidu asutusele sekretariaaditeenuseid ning meil kulus 2018. aasta alguses palju aega ja jõudu, et andmekaitseinspektoori suudaks uue määruse jõustudes kohe toime tulla suure töökoormusega. Aasta jooksul jätkasime andmekaitseinspektoori sekretariaadi haldustegevuse toetamist ja osalesime liikmena täielikult andmekaitseinspektoori tegevuses.

@EU_EDPS

Memorandum of Understanding signed between European Data Protection Board (EDPB) & European Data Protection Supervisor (EDPS) during 1st EDPB plenary meeting today outlining way in which EDPB and EDPS will cooperate [@Buttarelli_G](#) & Andrea Jelinek [#GDPRDay](#) <https://t.co/piKtWb5Yys>

Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste jaoks uute eeskirjade vastuvõtmisega lähenesime terviklikule andmekaitseraamistikule veelgi. 11. detsembril 2018 jõustus [määrus \(EL\) 2018/1725](#), millega ühtlustati Euroopa Liidu institutsioonide eeskirjad isikuandmete kaitse üldmääruse eeskirjadega.

Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste andmekaitse järelevalveasutusena oli meil keerukas ülesanne tagada, et kõik institutsioonid ja asutused on valmis kohaldama uusi eeskirju. 2017. aastal alustasime külastuste, koolitusürituste ja kohtumiste sarja ([vt Euroopa Andmekaitseinspektori koolitused 2018. aastal](#)), mis hoogustus 2018. aastal. Eesmärk oli tutvustada uusi eeskirju ja tagada, et ELi institutsioonidel on vajalikud teadmised ja vahendid nende rakendamiseks.

@EU_EDPS

Regulation 2018/1725 on protection of natural persons w/ regard to processing of [#personaldata](#) by [#EUInstitutions](#), bodies, offices & agencies enters into force today, bringing [#dataprotection](#) rules for [#EUI](#) in line w/ standards imposed by [#GDPR](#) <https://europa.eu/!Kx84fu> [#GDPRforEUI](#)

Erilist tähelepanu pöörati [vastutuse](#) kultuuri arendamisele ELi institutsioonides. Soovisime tagada, et lisaks andmekaitse-eeskirjade lihtsale järgimisele suudavad institutsioonid nõuete täitmist ka tõendada. Selle tegevuse lahutamatuks osaks oli teadvustamine, et isegi isikuandmete seaduslik töötlemine võib ohustada isikute õigusi ja vabadusi. Tegevus jätkub 2019. aastal, mil püüame tagada, et ELi institutsioonid näitavad uute andmekaitse-eeskirjade kohaldamisel eeskujut.

2018. aastal oli ulatusliku avaliku arutelu teemadeks isikuandmete väärkasutus jälgimiseks ja profiilimiseks ning tehnika roll ühiskonnas. Seda arutelu juhtisid Euroopa Andmekaitseinspektor ja üldiselt andmekaitseringkonnad. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas arvamuse kahes põhivaldkonnas: [arvamus](#) veebipõhise manipuleerimise ja isikuandmete kohta ning [arvamus](#) lõimipivaatsuse kohta.

Esimene arvamus keskendus vajadusele laiendada üksikisikute huvide kaitset tänapäeva digiühiskonnas ning teises otsiti lahendusi tehnika ja õigusvaldkonna arengust tulenevatele uutele probleemidele. Õiguslikust aspektist peavad isikuandmete kaitse üldmääruses, direktiivis (EL) 2016/680 ja määruses (EL) 2018/1725 (mis käsitleb isikuandmete töötlemist ELi institutsioonides) sätestatud uue põlvkonna andmekaitse-eeskirjade kohaselt arvestama vastutavad töötlejad andmekaitse põhimõtete ja kaitsemeetmete rakendamise tehnilistes ja korralduslikes meetmetes teaduse ja tehnika arengut. Seega peavad järelevalveasutused teadma valdkonna tehnika taset ja jälgima selle arengut. Koostöö on valdkonnas otsustava tähtsusega, et tagada nende põhimõtete järjekindel kohaldamine. Arvamus tugines koostööle [Interneti privaatsustehnikavõrgustikuga](#) (IPEN), et innustada poliitikakujundajate, reguleerivate asutuste, ettevõtete, akadeemiliste ringkondade ja

kodanikuühiskonna dialoogi, kuidas luua uut tehnikat üksikisikute ja ühiskonna hüvanguks.

Uute andmekaitse-eeskirjadega kehtestatakse ka vastutuse põhimõte. Kõik vastutavad töötlejad, sealhulgas Euroopa Liidu institutsioonid ja asutused, peavad tagama, et nad suudavad tõendada vastavust uutele eeskirjadele. See kehtib ka nende IT-taristu ja -süsteemide haldamise ja juhtimise suhtes. Selle toetamiseks laiendasime oma erisuuniste kogu, lisades muu hulgas ELi haldusasutustes toimuva [pilvandmetöötluse kasutamise suunised](#) ning täiendavad [IT-halduse ja IT juhtimise suunised](#). 2018. aastal alustasime ka süstemaatilist programmi, mille eesmärk on kontrollida, kuidas ELi asutused järgivad Euroopa Andmekaitseinspektori suuniseid.

Turvalisuse ja eraelu puutumatuse tasakaalustamine

1. mail 2018 möödus aasta sellest, kui Euroopa Andmekaitseinspektor võttis üle kohustuse teha järelevalvet isikuandmete töötlemise üle, mis toimub Euroopa Liidu õiguskaitseasutuses Europol. Üks meie strateegias sätestatud tegevussuundadest uue ajastu alustamisel ELi andmekaitstes on turvalisuse ja eraelu puutumatuse tõsise arutelu edendamine. Europol on Euroopa Liidu asutusena, kelle ülesanne on tagada Euroopa Liidu julgeolek, kaitstes ühtlasi eraelu puutumatuse ja andmekaitse põhiõigusi, suurepärase näide meie tegevusest selles valdkonnas.

@EU_EDPS

1.5 year of very fruitful & sincere cooperation: [#EDPS](#) supervision of [@Europol](#) aiming to ensure that [#Europol](#) as [#controller](#) embeds [#dataprotection](#) in all operations under their responsibility [#accountability](#) [@W_Wiewiorowski](#) at the Joint Parliamentary Scrutiny Group on Europol

Meil on Europoli [andmekaitseametnikuga](#) ja andmekaitseüksusega jätkuvalt tugevad koostöösuhted, tänu millele suudame ennetada võimalikke probleeme

Euroopa Andmekaitseinspektori koolitused

2018. aastal

Brüssel, 31. jaanuar

Alustasime aastat lähiümbruses, korraldades koolituskursuse Euroopa Ombudsmani töötajatele Brüsselis (videolinki kaudu said selles osaleda ka ombudsmani töötajad Strasbourgis). Kursusel osalesid osakondade ja talituste juhatajad ning muud asjakohased töötajad.

Brüssel, 16. veebruar (jt)

Korraldasime ELi juhtidele kahtunnise koolituse Euroopa haldusjuhtimise koolis (EUSA). See ei olnud ühekordne sündmus, vaid toimus EUSAs aasta jooksul veel kuus korda. Tänu koolitusele on EUSA töötajatel nüüd paremad võimalused uue määruse 2018/1725 läbirääkimistel.

Lissabon, 25. mai

25. mail tähistasime koos Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) ning Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) kolleegidega isikuandmete kaitse üldmääruse jõustumist, korraldades koolituse, mis valmistas neid ette üleminekuks uue määruse rakendamisele.

Brüssel, 7. juuni

Suve alguses suundusime Brüsselis Avenue de Beaulieu'le, kus korraldasime uute andmekaitsekoostuste koolituse kliimameetmete peadirektoraadi ning liikuvuse ja transpordi peadirektoraadi töötajatele ja teistele huvitatud töötajatele.

Maastricht, 26. juuni

26. juunil ja 3. detsembril tutvustas Euroopa Andmekaitseinspektori kontrollimistalituse juhataja Maastrichtis osalejatele Euroopa Avaliku Halduse Instituudi (EIPA) andmekaitseertifikaati. Kahtunnise ettekande pealkiri oli „Andmekaitseõuete täitmise järelevalve: andmekaitseasutuste roll“.

Luxembourg, 30.–31. jaanuar

Osa Euroopa Andmekaitseinspektori töötajaid suundus veidi kaugemale ja korraldas kahepäevase koolituse Luxembourgis asuvate Euroopa Liidu institutsioonide töötajatele. Osalejaid oli üle 200. Luxembourgis viibides korraldasime Euroopa Parlamendi, komisjoni, Euroopa Liidu Kohtu, Euroopa Kontrollikoja, Euroopa Investeerimispanka (EIP), Euroopa Liidu Asutuste Tõlkesekuse (CdT), Euroopa Investeerimisfondi (EIF) ning Tarbija-, Tervise-, Põllumajandus- ja Toiduküsimuste Rakendusameti esindajatele (Chafea) ka kõrgetasemelise juhtimiskoolituse.

Ateena, 1.–2. märts

Kahepäevane koolitus Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) ja Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop) töötajatele oli hea võimalus meenutada praegusi andmekaitsekoostusi ja tutvustada muudetud määruse kohaseid uusi koostusi. Samuti algatasime sündmusehalduse juhtumiuuringu, mis osutus nii kasulikuks, et seda kasutati korduvalt aasta jooksul ka muudel koolitustel.

Brüssel, 29. mai

Ainult neli päeva pärast isikuandmete kaitse üldmääruse jõustumist võttis Euroopa Andmekaitseinspektor vastu 23 hiljuti määratud andmekaitseametnikku ja andmekaitseametniku assistenti Euroopa Liidu institutsioonidest ja asutustest, kes osalesid isikuandmete tõhusa kaitse koolituskursusel. Teine selline koolituskursus andmekaitseametnikele toimus 10. detsembril.

Bruxelles – 14. juuni

Korraldasime veebiseminari Euroopa Liidu Väljaannete Talituse töötajatele ja neile Euroopa Ülikool-Instituudi töötajatele, kes osalevad väljaannete, kommunikatsiooni, sotsiaalmeedia ja veebi töörühmades. Peale selle korraldasime samal päeval koolituse Euroopa väliteenistuses (EEAS).

Luxembourg, 1.–2. oktoober

Euroopa Liidu Kohtu kutsel naasime Luxembourgigi ja pidasime uut määrust käsitleva koolituse. Mitmest Euroopa Liidu institutsioonist osales kokku üle 400 kuulaja.

Stockholm, 18. september

Korraldasime koolituse Euroopa Liidu asutuste veebihaldurite võrgustiku aastakoosolekul. See andis suurepärase võimaluse suhelda andmekaitse küsimustes vahetult Euroopa Liidu teabevahetusametnikega.

Brüssel, 7. november

Korraldasime andmekaitsekoolituse finantsstabiilsuse, finantsteenuste ja kapitaliturgude liidu peadirektoraadi ning ELi pangandus- ja finantspoliitika eest vastutava komisjoni osakonna töötajatele, käsitledes andmekaitse põhimõtteid, andmesubjektide õigusi ja sündmuste haldamise juhtumiuuringut.

Brüssel, 20. november

Üks päev enne määruse (EL) 2018/1725 avaldamist pidasime EFTA järelevalveameti töötajatele 2018. aasta viimase koolituse.

Pariis, 26. november

Aasta lõpukuudel külastas Euroopa Andmekaitseinspektor Pariisis Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituuti, et käsitleda nõuete täitmist. Inspektori asetäitja Wojciech Wiewiórowski juuresolekul korraldas järelevalve ja nõuete täitmise üksus koolituse uue määruse teemal.

Brüssel, 23. oktoober

Euroopa Komisjon ja kõigi ELi liikmesriikide konkurentsiasutused teevad omavahel koostööd Euroopa konkurentsivõrgustiku (ECN) kaudu. Oktoobris külastasime konkurentsi peadirektoraati, et anda Euroopa konkurentsivõrgustikule juhiseid andmekaitse nõuete järgimise kohta uurimisel ja kontrollimisel.

Torino, 20.–21. september

Euroopa Koolitusfondi (ETF) taotlusel käsitlesime andmekaitse juhtumiuuringuid paljude kolleegidega, sealhulgas ETFi, Euroopa Toiduohutusameti (EFSA), Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) ja Euroopa Ülikool-Instituudi (EUI) töötajatega.

Frankfurt, 12. november

Novembri keskel pidasime Saksamaal Frankfurdis Euroopa Keskpanga (EKP) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) töötajatele koostöös EKP andmekaitseametniku ja erasektori ettevõtjaga (Union Investment) koolituse andmekaitse aspektide kohta pangandusjärelevalves.

Brüssel, 21. november

21. novembril pidas Euroopa Andmekaitseinspektor liikuvuse ettekande tsiviillennundusjulgustuse komitee.

Brüssel, 3. detsember

Euroopa Andmekaitseinspektor lõpetas aasta koolitusüritused samas kohas, kus ka alustati, ehk Brüsselis. Korraldasime teabevahetuse peadirektoraadile ja teistele Euroopa Komisjoni esindajatele koolituse selle kohta, kuidas uus määrus mõjutab nende tegevust.

ja kavandada tulevase tegevusi. Kontrollisime Europoli andmetöötlustegevust teist korda 2018. aasta mais, andsime vajaduse korral nõu ja käsitlesime kaebusi.

Euroopa Liidu piiride julgeolek on endiselt aktuaalne ning Euroopa Liidu seadusandja tegi 2018. aastal mitu uut ettepanekut julgeoleku suurendamiseks ja piirihalduse parandamiseks. Kuigi mõistame, et Euroopa Liidu julgeolekut tuleb tugevdada, ei tohi see toimuda andmekaitse ega eraelu puutumatuse arvelt.

@EU_EDPS

#EDPS calls for wider debate on the future of information sharing in the #EU. Read the EDPS opinion on the #interoperability between the EU large-scale information systems <http://europa.eu/!Rv88rR> and the press release <http://europa.eu/!uW44UM>

Ka vastutava ja teadliku poliitikakujundamise soodustamine on tegevus, mida on vaja uue ajastu alustamiseks Euroopa Liidu andmekaitstes. Seda silmas pidades esitasime 2018. aastal mitu arvamust kavandatava ELi piiripoliitika kohta. Üks neist keskendus teabe jagamisele Euroopa Liidus ning selles käsitletakse kahe määruse ettepanekut, millega luuakse **ELi suuremahuliste infosüsteemide** koostalitlusvõime raamistik. Et ettepaneku mõju andmekaitsele ning muudele põhiõigustele ja -vabadustele ei ole teada, käivitame 2019. aasta alguses selle küsimuse arutelu, et hinnata mõju põhjalikult.

Samuti jätkasime tihedat koostööd andmekaitseasutustega, et tagada tõhus ja kooskõlastatud järelevalve ELi suuremahuliste IT-andmebaaside üle, mida kasutatakse ELi varjupaiga-, piirihaldus-, politseikoostöö- ja rändepoliitika toetamiseks.

Partnerluste arendamine

Vastutustundliku ja teadliku poliitikakujundamise soodustamine ulatub Euroopa Liidu julgeoleku- ja piiripoliitikast kaugemale. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas 2018. aastal 11 arvamust (sh kaks nõukogu taotlusel) mitme küsimuse kohta alates

abieluasjade kohtualluvusest kuni ELi suuremahuliste infosüsteemide koostalitlusvõime.

Koostasime ka 14 ametlike kommentaaride dokumenti. Need on samaväärsed arvamustega, kuid tavaliselt lühemad ja tehnilisemad. Mõne kommentaari koostasime Euroopa Parlamendi või selle komisjoni selgesõnalisel taotlusel ning need käsitlesid mitte esialgseid õigusakti ettepanekuid, vaid muudatuste eelnõusid ja kaasseadusandjate vaheliste läbirääkimiste tulemusi.

Konsulterisime ka mitteametlikult üle 30 korra komisjoni ettepanekute eelnõusid. Need arvud näitavad selgelt, et on suurenenud sõltumatu eksperdiarvamuse vajadus ja asjakohasus seoses andmekaitse mõjuga ELi algatustele ning samuti seda, et ELi institutsiooniliste sidusrühmade huvi on suurenenud. Loodame jätkata järgmistel aastatel seda vastastikku kasulikku koostööd seoses õigusloome konsulterimisvõime tugevdamisega vastavalt uuele määrusele (EL) 2018/1725.

Samuti oleme jätkanud tegevust, et tagada, et ELi institutsioonide tegevus on kooskõlas asjakohaste andmekaitse õigusaktidega, väljastades eelkontrolli arvamusi, uurides kaebusi ja jälgides meie käsutuses olevate vahendite abil nõuetele vastavust.

Strateegia kohustab Euroopa Andmekaitseinspektorit sõlmima partnerlusi, et ühtlustada andmekaitset kogu maailmas. Kuigi andmevood liiguvad rahvusvaheliselt, üle piiride, otsustatakse andmekaitse-eeskirjad enamasti riigi ja parimal juhul piirkonna tasandil.

Seda silmas pidades jätkame koostööd oma piirkondlike ja rahvusvaheliste partneritega, et lõimida andmekaitse rahvusvahelistesse lepingutesse ja tagada isikuandmete ühtne kaitse kogu maailmas.

@EU_EDPS

Glad #EDPS has strongly contributed to a balanced @EU_EDPB opinion of paramount importance on the first #GDPR adequacy finding: Not a red light, but improvements are recommended to achieve a robust #EU & #Japan #dataprotection deal

Osaleme ka andmekaitse piisavuse aruteludes. Need lepingud sõlmib Euroopa Liidu liikmesriikide nimel Euroopa Komisjon ja need käsitlevad andmete edastamist liikmesriikidest neisse kolmandatesse riikidesse, mille kohta on järeldatud, et nende andmekaitse-eeskirjad tagavad piisava kaitse. Konkreetsemalt osalesime 2018. aastal ELI–USA andmekaitseraamistiku Privacy Shield teistkordses ühises läbivaatamises ja Euroopa Andmekaitsekoostamise arvamuse koostamises andmekaitse piisavust käsitleva lepingu kohta, mis on kavas sõlmida Jaapaniga.

Digieetika ja rahvusvaheline konverents

2015. aastal käivitasime [Euroopa Andmekaitseinspektori eetikaalgatuse](#) osana meie kohustusest luua ülemaailmsed partnerlused. Soovisime alustada üldist arutelu selle üle, kuidas toetada meie põhiõigusi ja väärtusi digiajastul.

Nüüd, kolm aastat hiljem, on digieetika küsimus rahvusvahelisel tasandil väga tähtsal kohal.

2018. aastal hakkasime avaldama [eetika nõuanderühma aruannet](#). Aruanne on kasulik vahend, mis aitab meil mõista, kuidas digirevolutsioon on muutnud nii üksikisikute kui ka ühiskonna eluviisi. Samuti kirjeldatakse aruandes muutusi ja probleeme, mida see toob kaasa andmekaitsele. 2018. aasta suve alguses korraldatud avalik konsultatsioon andis võimaluse laiendada uurimise ulatust, et jõuda palju laiemale üldsuseni. Konsultatsiooni tulemused näitasid eetika üha suuremat tähtsust ja vajadust, et andmekaitseasutused võtaksid selles ennetava rolli.

Digieetika arutelu laiendas tõeliselt rahvusvaheliseks [isikuandmete kaitse ja eraelu puutumatuse eest](#)

[vastutavate volinike rahvusvaheline konverents](#), mida Euroopa Andmekaitseinspektor Giovanni Buttarelli nimetas *andmekaitse olümpiamängudeks*.

Rahvusvahelise konverentsi avaliku istungi keskne teema oli „*Eetikaemaline arutelu: väärikus ja austus andmepõhises elus*“. Üritusel osales üle 1000 eri taustaga, eri riikidest ja eri elukutsega inimest, sellel kõnelesid tippesinejad ning seda kajastati ulatuslikult meedias. Eesmärk oli soodustada arutelu ning rõhutada uute eetika- ja õigusküsimuste tähtsust kogu maailma andmekaitseasutustele ja teistele. Praegu peetakse selles valdkonnas liidriks Euroopa Andmekaitseinspektori, kes töötab pingsalt arutelu jätkumise nimel.

Sisehaldus

Meie rolli ja kohustuste laienedes on hea sisehaldus olulisem kui kunagi varem, et suudaksime saavutada eesmärgid.

Euroopa Andmekaitseinspektori büroo personali-, eelarve- ja haldusosakond tegi 2018. aastal kaks eriti suurt ettevalmistust. Uue Euroopa Andmekaitsekoostamise sekretariaadi ettevalmistust intensiivistati oluliselt, et andmekaitsekoostamiskogu oleks halduslikult ja logistiliselt valmis alustama tegevust 25. mail 2018. Muu hulgas tagati, et kõigi Euroopa Andmekaitsekoostamiskogu töötajate suhtes kohaldatakse samu eeskirju nagu Euroopa Andmekaitseinspektori büroo töötajate suhtes ja et neil on samad õigused.

Enne Euroopa Liidu institutsioonide uut andmekaitsemäärust tuli ka tagada, et kõik Euroopa Andmekaitseinspektori personaliotsused on uute eeskirjadega kooskõlas. Seepärast vaatasime läbi kõik Euroopa Andmekaitseinspektori personaliandmete töötlemise toimingud ja vajaduse korral muutsime neid.

Lisaks mitmele algatusele eesmärgiga täiustada meie personalipoliitikat, käivitasime uue avaliku konkursi, et luua kõrgetasemeline andmekaitseeksperptide reserv, mis rahuldaks meie tulevase personalivajadusi. 2019. aastasse liikudes on meie põhieesmärk tagada tõhus ja meeldiv töökeskkond kõigile, kes töötavad Euroopa Andmekaitseinspektori juures.

Andmekaitsest teavitamine

Euroopa Andmekaitseinspektori teavitustegevus on muutunud viimastel aastatel üha tähtsamaks. Tõhus teavitus on oluline, et suudaksime saavutada strateegia eesmärgid. Kui meie töö ei ole nähtav, puudub sellel vajalik mõju.

Peale veebikohalolu mõju täiustamisele ja suurendamisele algatasime ja teostasime kaks teabekampaaniat. 2018. aasta rahvusvahelisest konverentsist teavitamine tagas konverentsi enda edu ja ka digieetika arutelu jõudis võimalikult laia üldsuseni.

2018. aasta detsembris pöörasime tähelepanu ELi institutsioonide uuele andmekaitsemäärusele. Meie teabekampaania eesmärk oli täiendada ja tugevdada olemasolevaid teabetegevusi. Peale selle, et see oli suunatud Euroopa Liidu töötajate, oli selle eesmärk ka tagada, et inimesed väljaspool ELi institutsioone teavad uusi eeskirju ja nende võimalikku mõju.

Euroopa Andmekaitseinspektori ülemaailmne kohalolek ja mõju suureneb, mispärast usume, et ka 2019. aasta tuleb töörohke.

2018. aasta peamised tulemusnäitajad

Jälgime oma tegevuse tulemuslikkust peamiste tulemusnäitajatega (KPI). See tagab, et vajaduse korral saame tegevust kohandada, et suurendada tegevuse mõju ja kasutada ressursse tõhusamalt. Tulemusnäitajad kajastavad meie strateegia ja tegevuskava 2015.–2019. aasta strateegilisi eesmärke.

Allpool peamiste tulemusnäitajate tabelis kirjeldatakse lühidalt iga tulemusnäitajat ja tulemusi 31. detsembri 2018 seisuga. Enamikku tulemusi võrreldakse algsete eesmärkidega.

2018. aastal saavutas enamik peamisi tulemusnäitajaid eesmärgid või ületas need oluliselt. See näitab, et asjakohaste strateegiliste eesmärkide täitmine toimub plaanipäraselt ja parandusmeetmeid ei ole vaja.

Kahel juhul seiretulemused puuduvad. KPI 6 korral otsustasime prioriteetide loetelu avaldamise asemel jälgida 2018. aastal meie poliitikameetmeid ja prioriseerida need strateegias kirjeldatud asjakohaste prioriteetsete meetmete järgi. Otsustasime nii, sest leidsime, et nii saab tõhusamalt tagada Euroopa Andmekaitseinspektori strateegia eesmärkide saavutamise.

KPI 7 korral ei ole Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehe küpsise- ja jälgimispoliitika muutumise tõttu praegu võimalik täpselt mõõta meie veebilehe külastajate arvu. Muudatuse eesmärk on tagada, et meie veebilehe kasutajad saaksid teadlikult *nõustuda*, et nende tegevust Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehel jälgitakse. See tagab, et veebileht on võimalikult andmekaitseõbralik. Sel põhjusel ei ole KPI 7 tulemused täielikud.

KPI 4 eesmärki kohandatakse igal aastal vastavalt õigusloometsüklile.

PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD		TULEMUSED SEISUGA 31.12.2018	2018. AASTA EESMÄRK
1. eesmärk: andmekaitse digiteerimine			
KPI 1 Sisenäitaja	Euroopa Andmekaitseinspektori poolt või osalusel korraldatud eraelu puutumatust ja andmekaitset tugevdavate tehnikaalgatuste arv	9	9 algatust
KPI 2 Sise- ja välisnäitaja	Valdkonnaülestele (seesmistele ja välistele) poliitikalahendustele keskendunud tegevuste arv	8	8 tegevust
2. eesmärk: ülemaailmsete partnerluste tugevdamine			
KPI 3 Sisenäitaja	Rahvusvahelisel tasandil (Euroopa Andmekaitsekoostöögrupp, OECD, ülemaailmne eraelu kaitse võrgustik (GPEN), rahvusvahelised konverentsid) käsitletud juhtumite arv, kuhu Euroopa Andmekaitseinspektor andis olulise kirjaliku panuse	31	10 juhtumit
3. eesmärk: Euroopa Liidu andmekaitse uus ajastu			
KPI 4 Välisnäitaja	Sidusrühmade (komisjon, Euroopa Parlament, nõukogu, andmekaitseasutused jt) huvi teema vastu	15	10 konsultatsiooni
KPI 5 Välisnäitaja	Andmekaitse ametnike/koordineerijate / vastutavate töötajate rahulolu Euroopa Andmekaitseinspektoriga toimuva koostööga ja temalt saadud suunistega, sealhulgas andmesubjektide rahulolu koolitusega	95%	70%
KPI 6 Sisenäitaja	Euroopa Andmekaitseinspektori (korrapäraselt uuendatavasse) loetelu prioriteetsete juhtumite mitteametlike ja ametlike arvamustena rakendamise määr	–	–
Võimaldavad tegurid: teabevahetus ja ressursihaldus			
KPI 7 (koondnäitaja) Välisnäitaja	Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehe külastuste arv Euroopa Andmekaitseinspektori Twitteri konto jälgijate arv	– 14 000	• 195 715 külastust (2015. aasta tulemused) • 9407 jälgijat (2017. aasta tulemused) + 10%
KPI 8 Sisenäitaja	Töötajate rahulolu tase	75%	75%
KPI 9 Sisenäitaja	Eelarve täitmine	93,8%	90%

2019. aasta põhieesmärgid

2015.–2019. aasta üldstrateegias on 2019. aastaks valitud järgmised eesmärgid. Tulemustest teatame 2019. aasta aruandes.

Määruse (EL) 2018/1725 nõuetekohase kohaldamise tagamine

Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste [uued andmekaitse-eeskirjad](#) jõustusid täielikult 11. detsembril 2018. 2019. aastal jätkame kampaaniat, et tagada, et Euroopa Liidu institutsioonide töötajad ja muud inimesed mõistaksid paremini uue määruse nõudeid ning teadvustavad paremini isikuandmete töötlemise riske.

ELi institutsioonides keskendumine ka edaspidi [vastutuse](#) kultuuri edendamisele. Selleks tuleb anda [andmekaitseametnikele](#), juhtkonnale ja Euroopa Liidu töötajatele teadmised ja vahendid, mis võimaldavad neil peale nõuete täitmise seda ka tõendada.

Poliitika- ja nõustamistegevuse uus õiguslik alus

Määrus (EL) 2018/1725 tugevdab Euroopa Andmekaitseinspektori rolli meie poliitika- ja nõustamistegevuses. Euroopa Komisjonil on nüüd selge kohustus konsulteerida teatud juhtudel Euroopa Andmekaitseinspektoriga ning peame andma komisjonile nõu kaheksa nädala jooksul alates taotluse saamisest. Uus õigusakt võimaldab ka esitada ühisarvamusi koos Euroopa Andmekaitseinspektoriga.

2019. aastal teeme komisjoni ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga koostööd, et tagada uusi sätteid toetavate asjakohaste menetluste kehtestamine, ning vaatame läbi oma sise-eeskirjad ja muud asjakohased juhenddokumendid ning ajakohastame neid. Oleme ka edaspidi Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja nõukogu käsutuses, et anda ametlikku või mitteametlikku nõu otsustamise igas etapis.

Vajalikkuse ja proportsionaalsuse suuniste andmine

2019. aastal valmib meil metoodika, millega Euroopa Liidu seadusandja saab hinnata eraelu puutumatuse ja

andmekaitse põhiõigusi mõjutavate õigusmeetmete vajalikkust ja proportsionaalsust. Selleks töötame välja proportsionaalsuse hindamise suunised, millega valmib 2017. aasta aprillis [vajalike abivahendite](#) avaldamisega alanud tegevus. Selle eesmärk on anda ELi institutsioonidele raamistik, mis aitab neil tegutseda andmekaitsemeetmete rakendamisel ELi poliitikas ennetavalt.

Koostalitlusvõime laiemal arutelu toetamine

2018. aasta [arvamuses](#) ELi [suuremahuliste IT-süsteemide](#) koostalitlusvõime kohta kutsusime üles alustama laiemat arutelu nende süsteemide tuleviku ja juhtimise üle ning selle üle, kuidas kaitsta valdkonnas põhiõigusi. Algatame selle arutelu 2019. aastal kõrgetasemelises eksperdirühmas arvutite, eraelu puutumatuse ja andmekaitse aastakonverentsil (CPDP), mis toimub Brüsselis 30. jaanuarist 1. veebruarini 2019.

Uue määrusega (EL) 2018/1725 sätestatakse ühtne mudel ELi suuremahuliste IT-süsteemide ning ELi asutuste ja organite koordineeritud järelevalveks, mida teevad Euroopa Andmekaitseinspektor ja riiklikud järelevalveasutused. 2019. aastal arutame koos riiklike andmekaitseasutustega koordineeritud järelevalve tulevikku.

Infoturvet

ELi institutsioonide andmekaitse uue määrusega kehtestatakse uued põhimõtted, mis rõhutavad infoturbe tähtsust. Need on näiteks andmerikkest teatamise kohustus ja pseudonüümimine tunnustatud turvameetmena.

Selleks peame suurendama oma suutlikkust ja pädevust kontrollida ja hinnata meetmeid, mida võtavad ELi institutsioonid nõuete täitmiseks. Samuti peame suutma kiiresti reageerida teadetele andmerikete ja muude turvaintsidentide kohta, et piirata isikute põhiõiguste mis tahes kahjustamist. Jätkame julgeoleku ja õiguskaitse valdkonnas kontrolle, mis keskenduvad tehnika aspektidele, eelkõige neile, mis on seotud suuremahuliste IT-süsteemidega.

Eurojusti järelevalve ülevõtmine

Meie roll Europoli üle järelevalve teostajana on nüüd välja kujunenud ja 2019. aastal võtame endale ülesande teha järelevalvet isikuandmete töötlemise üle teises Euroopa Liidu justiits- ja siseküsimuste asutuses, Eurojustis.

6. novembril 2018 võeti vastu Eurojusti uus õigusraamistik, mis sisaldab ameti tegevusega seotud uusi andmekaitse-eeskirju. Sellega sätestatakse järelevalvekohustus, mida täidab Euroopa Andmekaitseinspektor. Selleks valmistumiseks korraldavad Euroopa Andmekaitseinspektori töötajad Eurojusti järelevalvega seotud sise- ja väliskoolitusi, et tagada, et oleme 2019. aasta lõpus valmis täitma uut rolli.

Lõimitud ja vaikimisi andmekaitse tagamine Euroopa Liidu institutsioonides

Uute andmekaitse-eeskirjade kohaselt on ELi institutsioonid kohustatud rakendama andmetöötlussüsteemide väljatöötamisel ja käitamisel lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtteid. Seepärast tõhustame 2019. aastal praktiliste tehnikalahenduste leidmise ja edendamise tegevust. See hõlmab info- ja sidetehnoloogia arengu korrapärast jälgimist, et pakkuda andmekaitse tehnilise rakendamise suuniseid ja koolitust.

Tehnoloogia ja andmekaitse suunised

2018. aastal avaldasime isikuandmete kaitse suunised seoses [IT juhtimise ja haldamise](#), [pilvandmetöötluse](#) ja [andmeriketest teatamisega](#). 2019. aastal avaldame uuendatud suunised, mille eesmärk on parandada IT-vastutust ja anda poliitikanõuandeid konkreetsete tehnoloogialahenduste või meetodite, eelkõige nende turvalisuse kohta.

Et tagada kooskõla muude [andmekaitseasutuste](#) nõuannete ja tavadega, järgime nende teemade Euroopa Andmekaitseinspektoori suuniseid ja osaleme nende tegevuses ühtlustatud suuniste väljatöötamisel.

Jätkame koostööd tehnoloogia ja andmekaitse rahvusvaheliste partneritega, muu hulgas andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelisel konverentsil (ICDPPC) ja selle töörühmades ning rahvusvahelise andmekaitse ja side töörühmas (IWGDPT ehk Berliini rühm).

Kontrollide ja uurimiste kaudu jätkame tegevust andmekaitseasutuste täitmise hindamisel Euroopa Liidu

institutsioonides. Kui võimalik, püüame seda teha eemalt, Euroopa Andmekaitseinspektori laborist.

Interneti privaatsustehnikavõrgustiku (IPEN) toetamine

Andmekaitseasutustest, ettevõtetest, akadeemilistest ringkondadest ja kodanikuühiskonnast pärit tehnoloogia- ja privaatsuseksperptide võrgustikuna on [IPENil](#) oluline roll andmekaitse põhimõtete muutmisel tehnilisteks nõueteks. Toetame võrgustikku tema tegevuses privaatsust toetava ja teadvustava tehnoloogia kasutamist. Eelkõige keskendume lõimivaatuse ülekandmisele tehnilistesse nõuetesse ning tehnilisi privaatsuslahendusi käsitleva teabevahetuse toetamisele inseneride ja privaatsuseksperptide vahel, kasutades selleks seminare ja avalikke üritusi.

Uus õiguslik kohustus kohaldada isikuandmete töötlemise IT-süsteemide väljatöötamisel ja käitamisel lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtet on tähtsustanud valdkonna tegevust, eelkõige seoses teaduse ja tehnika taseme määramisega ning kasutamisega järelevalve ja jõustamistegevuse võrdlusalusena.

Jätkuv koostöö Euroopa Liidu ja rahvusvaheliste partneritega

Uued Euroopa Liidu õigusaktid on nüüd täielikult jõustunud ja seepärast on koostöö meie ELi-siseste ja -väliste andmekaitsepartneritega tähtsam kui kunagi varem. Koostöö liikmesriikide andmekaitseasutustega jätkub paljudel tasanditel ja eelkõige Euroopa Andmekaitseinspektoori raames, kus keskendume aktiivsele osalemisele põhisätete allrühma töös ja liikmekohustuste täitmisele töörühmas, mille ülesanne on välja töötada Euroopa Andmekaitseinspektoori töökorra muudatused.

Rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd jätkates korraldame 2019. aasta keskel Pariisis seminari. Üks prioriteete on ka rahvusvahelise dialoogi edendamine ELi-väliste ametiasutuste, organisatsioonide ja muude rühmadega.

Eetikaalgatuse jätkamine

Pärast [2018. aasta andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelise konverentsi](#) edu on meie ülesanne tagada, et selle tegevus jätkuks. 2019. aasta alguses korraldatava arvutite, privaatsuse ja andmekaitse konverentsi raames toimuval üritusel

algatame just sel eesmärgil mitu uut tegevust, näiteks järgmised:

- konverentskõnede, veebis ülekantavate arutelude või netisaadete vormis toimuvad avalikud vestlused eri valdkondade ekspertidega, sealhulgas andmekaitseasutustega;
- aramusliidrite arvamused digieetika teemal, mis avaldatakse veebis;

- Euroopa Andmekaitseinspektori uus aramus eetika kohta, mis tugineb meie [2015. aasta arvamusele](#) ja [eetika nõuanderühma aruandele](#);
- eetika kõrvalüritus 2019. aasta andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelisel konverentsil.

Nende tegevuste kaudu loodame liikuda digieetika küsimuses rahvusvahelise konsensuse poole.

Võta ühendust ELiga

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate: https://europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on teenus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Teenusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- e-posti teel: https://europa.eu/european-union/contact_et

ELi käsitleva teabe leidmine

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil: https://europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil: <https://publications.europa.eu/et/publications>

Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt https://europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1952. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (<http://data.europa.eu/euodp/et>) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil.

